

הרבנית ימימה מזרחי

דבר ליהי וישלמי

תורה נשית ♥ מבראשית

גיליון מס' 183

פרשת קורח ✦ כ"ט בתמוז ה'תשע"ח (6/2018)

מסיבת ראש חודש

העולם מקניא. גבולות חלק (שם) הקב"ה בעולמו.⁵ העולם גורם לך להרגיש קירחת, בפרט בדברים שקשורים במשפחה, הקמת משפחה, חינוך ילדים, זוגיות ופרנסה. זה מוציא את העיניים. איך אומרים קורח ועדתו למשה - "העיני האנשים ההם תנקר"?⁶ לכן בראש חודש תמוז, יותר מבכל חודש אחר, חייבים לאחל שתי מילים: "חודש טוב!" ובהרחבה: הלוואי שיהיה לך חודש טוב. מה יקבע אם הוא יהיה טוב? "וירא אלקים את האור - כי טוב".⁷ הטוב הוא תלוי-ראיה ויהי רצון, שתראי דברים באור טוב.

האיחול הזה נצרך ביתר שאת עכשיו, כי לחודש הזה, תמוז, ולעשרה ימים בחודש הבא, אב, יש את היכולת להראות לך את כל הצדדים הקירחים של חייך.

עכשיו, ברגע זה, היום הזה ממש, עמדי ובקשי מהקב"ה דבר אחד: "אני רוצה להישאר אשה כשרה!"

בראש חודש תמוז יצאו המרגלים לדרך והם הולכים בארץ ישראל ארבעים יום, עד שובם בתשעה באב ורואים רק רע, רק רע, רק רע. וצריך לזכור, שביום כ"ט בתמוז, עד לשעה לפני השקיעה, כתוב עליהם: **באותה שעה, כשרים היו.**⁸ הם באמת היו צדיקים, אנשים מלאי אמונה ובעלי ראייה אופטימית ולפתע, החל מזמן השקיעה, הם מתחילים לראות הכל שחור, הכל קירח, הכל מגעיל, ילידי הענק, אמאל'ה! כמה אין לי! במקום להיות "איזה עשיר? השמח בחלקו",⁹ הם הופכים לאדם שמוחה על חלקו, ששרוי במחלוקת על חלקו.

אלו פשוט ימים שמועדים לך, שגם דבר שהוא הכי טוב שבעולם, אנו נראה אותו בצורה לא טובה, עקומה, חשוכה. נראה את הצד החסר של הלבנה - והלא הלבנה לעולם איננה חסרה, היא תמיד שלמה! נכון, אבל פתאום רואים אותה בחסרונה.

חודש טוב! חודש מדהים! רבי אבא בר בר חנא מספר בגמרא סיפור משונה: בכל ראש חודש אפשר לבוא אל המדבר, למקום סודי, שעשן עולה ממנו, להצמיד אוזן לאדמה ולשמוע את בני קורח הבלועים שרים: "משה אמת ותורתו אמת".¹ מתחת לאדמה עורכים בני קורח מסיבת ראש חודש, בכל ראש חודש ולמה - מפני שאביהם, קורח, עורר מחלוקת. "מחלוקת" מהי? שלוש מילים: מוחה על חלקו. ולא סתם. את המחלוקת הראשונה בהיסטוריה הוא עורר, כשהלבנה מחתה על חלקה ואמרה: "רבוננו של עולם, אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד? צריך שתהיה חלוקה. אחד גדול ואחד קטן".

והקב"ה עונה לה: "לכי ומעטי את עצמך".²

מאותו יום, הירח מרגיש קירח. והירח הקירח, שמרגיש שאין לו, מקבל מתנה: ראש חודש. בכל ראש חודש ה' אומר: "הביאו עלי כפרה, על שמיעטתי את הירח!"³ ובכל ראש חודש הוא אומר ללבנה משפט אחד: "תראי כמה יש לך". במילים אחרות, תפסיקי להיות כמו קורח, להביט במה שיש לאחרים.

ותמיד יהיה מישוהו שיהיה לו משהו שאין לך. ואם יש משהו שאנחנו מתקנאות בו באמת, הרי זה כשהולך לאחרים בקלות. וזה כאב מאד-מאד גדול שאי אפשר להתכחש לו, אי אפשר. איך יכול קורח למחות על הבחירה האלוקית? רק מתוך כאב אמיתי וגדול, כי החלוקה בעולם כל כך כואבת, כל כך צורבת. "ריבוננו של עולם, למה אהרון - כהן גדול, עם זקן שירד על פי מדותיו?"⁴ למה זאת התחנה מוקדם, חיתנה מוקדם, הילדים שלה מדהימים, שלום הבית שלה נהדר, היא נראית מדהים - ואני לא?"

לראש חודש את תגיעי בתחושת מיעוט: למה היא כן? למה אני לא? וזה הכאב הכי אנושי, הכי בראשיתי ואם הקב"ה רואה לנכון להביא כפרה ולומר ללבנה "סליחה שעשיתי לך את זה", זאת אומרת שיש בו ממש, בכאב הזה.

⁵ רש"י לבמדבר ט"ז, ה.

⁶ במדבר ט"ז, יד.

⁷ בראשית א', ד.

⁸ רש"י לבמדבר י"ג, ג.

⁹ אבות ד', א.

¹ תלמוד בבלי, סנהדרין קי, ע"א: "משה ותורתו אמת והן בְּדָאִים".

² תלמוד בבלי, חולין ס', ע"ב.

³ תלמוד בבלי, שבועות ט, ע"א. וגם: תלמוד בבלי, חולין, ס', ע"ב.

⁴ תהילים קל"ג, ב.

הוא אומר. "תפסיקי להביט במציאות בכזה מבט מתעמת, בכזה מבט רב. **רב לך**, יש לך כל כך הרבה... אז למה רע לך?" בכל ראש חודש הקב"ה עושה לנו מניקור. ואומר: "תפסיקי לנקר, את העיניים של עצמך ואת העיניים של האחרים עם הציפורניים החדות האלה. גמרנו".

אנחנו משייפות את הציפורן **כדי שתהא נאה**. ואילו כשהכל דבש, אי אפשר לעמוד בחיים האלה, כי אז הם חיים של מפונקות שמתמוטטות. **אם מערבים בה קרטוב (טיפונת) של דבש, אין אדם יכול לעמוד מפני ריחה.**¹⁵

אז לכל אחד יש את החלפנה שלו, את הרכיב המסריח הזה בחיים וזה מה שגורם לנו להיות אנשים שחיים במציאות ובהשלמה, עם מציאות לא שלמה.

אני רוצה לאחל לכל בנות ישראל ולכל עם ישראל חודש טוב. שנזכה לתת את עינינו לטובה. שלא נצא, חס ושלום, קירחת מכאן ומכאן.

יש ביטוי משגע בחז"ל: "נתן בו עיניו". **נתן עיניו בו, ומה נעשה גל של עצמות.**¹⁰ זאת אומרת שאנחנו משפיעים על הנתונים. אנחנו נתנים את הראייה, את הפרשנות. אנחנו יכולים לתת את עינינו על דבר מסוים לטוב או לרע.

בפרשתנו, כשמגיע קורח ודתן ואבירם וכל העדה לחלוק על משה, יש פסוק נורא: **וישמע משה ויפל על פניו**. וה"בני יששכר" שואל: מה פשר "על פניו"? על האותיות שלפניו, האותיות שלפני השם "משה": לפני מ"ם - נו"ן. לפני שי"ן - ת"ו. לפני ה"א - ו"ו; "תנו". משה אומר: תנו את עיניכם לטובה במציאות! אתם יכולים לתת את עיניכם ולהפוך הכל לגל של עצמות (כך נהיה עם קורח. והוא מסתתר במילים "**ורקב עצמות קנאה**",¹¹ בגימטריה של המילה "ורקב"). ואתם יכולים לתת את עיניכם ולהגיד: חודש טוב, חודש טוב!

האותיות "תנו" הן גם גימטריה תמוז-אב.¹² אלה שני חודשים שאתם יכולים לתת בהם את עיניכם לרע ואתם יכולים להפוך אותם לטובים יותר. במקום לחשוב שרע לך, אמרי לעצמך: **רב לך!** יש לי כל כך הרבה".

מה נעשה כשאנחנו במחלוקת על חלקנו בכלל ובמחלוקת עם מישהו אחר, או עם עצמנו, בפרט ("למה אני לא מספיקה? לא רעיה טובה? מפרנסת טובה? משודכת טובה? יהודייה טובה?") והסגולה של הפרשה: **פטום הקטרת**. אהרון לוקח את הקטורת ומרפא בה את המגפה הזו של תחושת הקירחות, שאין לי בחיים ולה יש.

מה יש בה, בקטורת? 11 סממנים (רכיבים). לפי המקובלים, ביהדות המספר 11 הוא לא טוב. עשר - זו שלמות ולמה צריך להוסיף את הרכיב ה-11 שהוא החלפנה המסריחה? **למה היא באה?**¹³ החיים שלי היו עשר בלי הצרה הזו. מי היה צריך את הרכיב ה-11, המסריח הזה, שמקלקל לי את כל החיים?"

כך שואל האיש, שעורך מסיבה בימים ההם של תמוז ואב ורואה פתאום את בר קמצא מגיע. "הי, למה הוא בא? רק הוא היה חסר לי כאן, במסיבה המושלמת שלי".

כך את שואלת על כל חסרון בחיך: "למה יש כאן חסר? לא יכולת לעשות לי חיים עשר? למה ככה הזוגיות? למה ככה הילדים?"

כך שואלים חז"ל על כל רכיב ורכיב בקטורת. למשל, **בורית פרישנא, למה היא באה?**

והתשובה: **כדי לשפות בה את הצפורן.**¹⁴

אנחנו כל הזמן שלופות ציפורניים, כל הזמן במחלוקת עם חיינו ופתאום הקב"ה מביא לך איזשהו צער קטן. "שייפי ציפורניים",

¹⁰ תלמוד בבלי, ברכות נח, ע"א; וגם: תלמוד בבלי, שבת לד, ע"א; תלמוד בבלי, בבא בתרא עה, ע"א.

¹¹ משלי י"ד, ל.

¹² רבי צבי אלימלך מדינוב, "בני יששכר" לפרשת קורח על במדבר ט"ז, ד.

¹³ תלמוד ירושלמי, יומא כג, ע"א, וגם: תלמוד בבלי, כריתות ו, ע"א.

¹⁴ שם.

בצוות העריכה: הדסה סאסי

קיבלת עלון זה במתנה מ"פרשה ואשה", מפעל שיעורי הרבנית ימימה מזרחי.

זהו חלק קצר מתוך הלימוד השבועי המלא של הרבנית ימימה, שנשלח בכל שבוע לקהילת המנויות, ועוסק במגוון נושאים מחיי נשים כיום.

כל הפרטים על הלימוד המלא נמצאים כאן:

http://www.parasha.org/rav_weekly_lesson

חוצמזה... באתר שלנו מחכים לך תכנים משובחים (במתנה!) - כאן: www.parasha.org

¹⁵ פיטום הקטורת, מתוך סידור התפילה.